

NEDERLANDA KATOLIKO

Maandblad, officieel Orgaan van den Nederlandschen
R.K. Esperantistenbond „Nederlanda Katoliko”,
gevestigd te 's-Hertogenbosch.

Opgericht 29 Augustus 1909. Bisschoppelijk en Koninklijk goedgekeurd
Ĉio per amo, nenio per forto. (*S. Franc. de Sales*)

Geestelijk Adviseur LAMB. J. J. M. POELL

Abonnementsprijs
f 1.50 per jaar
Eksterlanda Jarabono f 2.—

Adres der Redactie:
P. M. BROUWER
Pahudstraat 134
's-Gravenhage.

Afzonderlijke nummers
20 cent.
Advertentiën
50 cent per regel.

Advertentien: DRUKKERIJ PIET SMITS, Tilburg.

ESPERANTO, ONZE DIENARESSE.

Esperanto is een taal, die ons in staat stelt van gedachten te wisselen met mensen in andere landen, een taal die toenadering mogelijk maakt van mensen, die anders door verschil van taal vreemden voor elkaar zouden blijven, een taal, die de mogelijkheid schept, dat de volkeren der aarde naar elkander luisteren en zo elkaar leren begrijpen en waarderen. Hieruit volgt direkt de plaats die E. dient in te nemen: naast de landstalen. Want nooit zal E. mogen heersen over de nationale talen, nooit mag E. wegnemen de waardering van eigen nationale taal, die de drager is en blijven zal van eigen nationale kultuur.

Waar we ons willen of moeten onderhouden met mensen uit eigen land hebben we E. niet nodig. En als we in onze bijeenkomsten E. spreken doen we dat om ons te oefenen, niet omdat het nodig is, of mooier dan onze eigen taal. Waar E. zo de landstaal verdringt, wordt aan E. een eer bewezen die ze niet verdient. Daar wordt de landstaal miskend en verraden.

Esperanto wordt door niet-Esperantisten onderschat, maar door Esperantisten dikwijls overschat. Zo wordt voor Esperanto dikwijls reclame gemaakt op een manier, waarop *gemakkelijk* opgevat kan worden als synoniem met *vanzelf*. Velen door dat woord aangelokt beginnen de studie en gevoelen zich bedrogen in de graad van gemakkelikhed, waardoor ze de taal verlaten en voor goed verloren zijn voor de Esperanto-beweging. Daarom moeten we in de propaganda voor E. voorzichtig zijn met het woord: gemakkelijk en dit in geen geval laten opvatten als synoniem met: *vanzelf*.

Waar in onze propaganda, maar ook en vooral *principiëel* in onze waardering. Wij zien en waarderen in Zamenhoff de man met de grote menselijkheid, de man met een onverwoestbaar ideaal. Als in ons Katolieken leefde dezelfde menselijkheid en datzelfde idealisme, hoe zou dan de wereld van aanschijn veranderen. Maar, wij mogen in Zamenhoff niet zien de Meester, die ons de weg wijst naar een betere wereld. Wij mogen nooit vergeten, dat Kristus alleen, de weg, de waarheid en het leven is. Menselijkheid dient geadeld door Gods-liefde en idealisme moet gegrondvest op hechte beginselen. Zonder Gods-liefde en hechte beginselen komt de betere mens en de betere wereld niet, zelfs niet met Esperanto.

Hier is een gevaar. En vele katolieke Esperantisten worden onbewust meegelokt op een terrein waar voetangels en klemmen ze trachten te vangen in de Waan van schijnschone idealen en halve waarheden.

La nova sento, gedragen op de vleugels van een neutrale taal kan de wereld niet veroveren met eigen kracht. Trouwens *la sento* is niet zo nieuw, want reeds lang door de Apostelen en hun opvolgers over de wereld uitgedragen. Zoals al het goede, dat we in de neutrale Esperantobeweging kunnen waarderen, niet nieuw is, want Katoliek.

Wij Katolieke Esperantisten mogen waarderen het goede dat leeft in de harten van onze neutrale vrienden, maar wij mogen niet blind zijn voor de gevaren van dwalingen die leven in Esperantujo. Wij mogen niet vergeten, dat de broederschap der volkeren slechts kan ontstaan onder de regering van Koning Kristus. Wij moeten voor alles Katoliek zijn en dan pas Esperantist. Esperanto kan voor ons nooit doel zijn, maar moet blijven: middel. Esperanto, dienaressen van de Katolieke Zaak.

De taak van Esperanto is een dienende, maar daardoor geen geringe. Was er door middel van Esperanto geen winst te halen voor Kerk en Maatschappij, dan zou het geen zin hebben met zoveel vuur en zoveel geduld Esperanto te propageren en dan zou het zelfs een vraag zijn of het wel de moeite waard was Esperanto te leren.

Maar als we weten, dat Esperanto helpen kan en helpen moet om onze katolieke idealen te verwezelijken, dan kunnen en dan moeten we Esperanto propageren: doelbewust, maar dan op principiële grondslag, wakend voor de gevaren van dwalingen zonder tal. Dan kunnen we Esperantist zijn *omdat* we katoliek zijn: Universeel.

Esperanto, onze dienaressen. Met Esperanto willen we *dienen* de Katolieke Kerk en uitdragen onze onvergankelijke beginselen. En zo zullen we maken van Esperanto een middel, dat door het doel zal worden geheiligd!

MEDEWERKING VERZOCHT.

Allen willen we naar vermogen medewerken aan de vervolmaking van ons maandblad. Ieder doe hier zijn plicht en make van N.K. wat er van te maken is.

Interessante Artikelen *over* of *in* Esperanto worden gaarne ingewacht aan het Redactie=adres. Machineschrift verdient aanbeveling.

Zend Uw artikel in *voor de 15e* van iedere maand. Op Uw medewerking wordt gerekend.

REDAKTIE.

VAN HET HOOFDBESTUUR.

VERSLAG

van de Jaarvergadering van «NEDERLANDA KATOLIKO» gehouden op Maandag 16 Mei (2e Pinksterdag) 1932, in «Het Hof van Berlijn» te 's-Gravenhage.

In de kapel van Pastoor Goll werd 's morgens voor de leden van N.K. een H. Mis opgedragen door Pater de Waal m.S.C. uit Tilburg en een Esperantopredikatie gehouden door Pater Preller O.P. uit Rotterdam. Er waren aanwezig een 70 Esperantisten.

Na afloop daarvan begaven de aanwezigen zich naar «Het Hof van Berlijn», alwaar de inwendige mensch werd verstrekt.

Om kwart over 1 opent de bondsvoorzitter de Heer Damen de vergadering met Christelijke groet, waarna de aanwezigen (een kleine 200 personen) welkom worden geheeten. De opkomst noemt de voorzitter verblijdend.

In zijn openingswoord herinnert Voorz. eraan dat dit de 23e jaarvergadering is en dat we dus over 2 jaar feest zullen vieren. Medegedeeld wordt dat Pastoor Poell in zoover hersteld is dat hij het Ziekenhuis heeft kunnen verlaten. Voorz. spreekt de hoop uit dat Pastro Poell spoedig weer daadwerkelijk onze Beweging zal kunnen steunen. Voorz. memoreert de verandering van Redactie van het Orgaan, dankt de Heer Haenen voor het velle dat hij voor N.K. gedaan heeft en spreekt de wensch uit dat onder de nieuwe Redacteur N.K. zal groeien en bloeien. Ook wordt herinnerd aan de reis van de I.K.U.E. voorzitter Prof. J. Font Giralt en zijn bezoek aan verschillende Ned. Afd. van N.K. Verder spreekt Voorz. zijn leedwezen uit over het feit dat de Graalleiding als internationale taal niet Esperanto heeft aanvaard. Spreker maakt zich echter niet bezorgd over het lot van Esperanto, vooral daar in verschillende Graalleids clubs reeds Esperanto wordt geleerd. Voorgesteld wordt een protest=telegram te zenden aan de President der Spaansche Republiek. Na voorlezing van de in Esperanto gestelde tekst wordt dit voorstel goedgekeurd. Ook wordt besloten een schrijven te doen

uitgaan aan de Graal (in Esperanto) om deze beweging succes te te wenschen in hun streven.

De notulen der vorige jaarvergadering worden voorgelezen en onveranderd goedgekeurd onder dankzegging aan de vervaardiger de Hr. Westen. Dan krijgt de Heer Leibbrand het woord tot het uitbrengen van het Jaarverslag over 1931. De Voorz. dankt de Heer Leibbrand voor zijn beheer. Nu volgt het Jaarverslag van de Secretaris waaruit blijkt dat het ledenaantal vrijwel gelijk is gebleven en het aantal afdelingen met 3 is vermeerderd. Niettegenstaande ongunstige tijdsomstandigheden blijft de leus: naar de 2000 en gaan we hoopvol de toekomst tegemoet. De voorlezing van het Jaarverslag werd door de aanwezigen beloond met een dankbaar applaus. Hierna wordt de begroting voor 1932 voorgelezen en aangenomen. De afd. Boxtel zal de rekening en verantwoording van de Penningmeester nagaan.

Volgt de behandeling van verschillende voorstellen. Eerst wordt het Concept Reglement der Jeugdafdelingen besproken en na overneming door het Hoofdbestuur van het door afd. Den Haag ingediende amendement in zijn geheel aangenomen. Hierna wordt er aan herinnerd dat voor de afdelingen nu het eigenlijke jeugdwerk begint.

Het voorstel tot contributieverhoging bracht vele gemoederen in beroering. Toen het Hoofdbestuur het voorstel Den Bosch had overgenomen om te gaan tot een verhoging van 50 cent per lid en per jaar bleek bij stemming, dat de vergadering overtuigd was van de noodzakelijkheid van deze verhoging en werd het voorstel 40 tegen 11 aangenomen. Gedurende de besprekingen bleken velen van oordeel, dat er getracht moet worden naar meer advertenties in N.K. om daardoor de kosten van het orgaan te verkleinen. Het Hoofdbestuur deelde mede dat in het pas afgesloten contract met de drukker ook de advertentiekwestie onder het oog was gezien. De afd. Eindhoven stelde voor in N.K. een lijst te openen van bevoegden, tegen een vast tarief per jaar.

Van de verschillende voorstellen werd aangenomen dat van Gemert om een verzoek te richten tot de Minister van Onderwijs om Esperanto als facultatief leervak te doen invoeren op de lagere scholen.

Volgt de Bestuursverkiezing. Voor de 5 vacatures waren 9 kandidaten.

Gekozen worden de heeren Weyts, Marree, Penders, Westen, Aerds.

Pater Preller en de Heer Leibbrand verlaten dus het Hoofdbestuur. De eerste had zich niet meer verkiesbaar gesteld. Voorz. dankt met hartelijke woorden de Heer Leibbrand voor het vele werk door hem voor N.K. verricht. Ook Pater Preller wordt dank gebracht voor zijn werkzaamheden.

Nadat door de vergadering met bijna algemeene stemmen de Heer Damen herkozen is als Voorzitter komt de rondvraag, waarvan door velen wordt gebruik gemaakt en waarbij ook wenschen werden gehoord omtrent de inhoud van het Bondsorgaan. Hierna dankt voorzitter allen die door hun aanwezigheid blijk hebben gegeven van hun belangstelling en de Afd. Den Haag voor de gedane voorbereidingen.

Omstreeks 6 uur wordt deze vruchtbare en geanimeerde vergadering door de Voorzitter op de gebruikelijke wijze gesloten.

ESPERANTO-EXAMENS IN 1932

Deze examens zullen worden afgenomen:

voor dipl. A.

te Eindhoven	4 Juni
„ Amsterdam	18 „
„ Nijmegen	2 Juli
„ Utrecht	5 November
„ Zwolle	Bij voldoende deelname (op verzoek)
	Datum later te bepalen.

Voor dipl. B.

te Arnhem 19 November.

Examengelden bedragen:

voor kandidaten dipl. A.

3 gulden voor hen die zijn aangesloten bij:

L.E.E.N., N.K., L.F., N.C.E.V., N.O.S.O.B.E.

5 gulden voor andere personen.

Voor kandidaten dipl. B. resp. 5 en 10 gulden.

Geslaagde B. kandidaten storten daarna nog f. 2,50 voor het diploma.

Aanmelding tot de examens bij den Secretaris:

H. J. BULTHUIS, Kamillestraat 37, den Haag, steeds uiterlijk 14 dagen vóór elk examen, onder storting van de examengelden, per postwissel of op giro No. 174620, met vermelding van: naam en voornamen (voluit) plaats, jaar en datum van geboorte, tegenwoordige woonplaats en lid van welke Esp. ver.

Candidaten, die vóór de examens de examengelden niet hebben gestort, zullen niet worden opgeroepen.

Bewijs van lidmaatschap moet desverlangd worden overlegd gedurende de examens.

De Secretaris,
H. J. BULTHUIS

REKENING EN VERANTWOORDING

Ondergeteekende, G. HENDRIKS, namens de afd. BOXTEL van NEDERLANDA KATOLIKO, in opdracht van de op 2de Pinksterdag te Den Haag gehouden jaarvergadering, nagezien hebbend de rekening en verantwoording van den penningmeester over het jaar 1931, verklaart de verantwoording geheel in orde bevonden te hebben en de bescheiden van den penningmeester, den Heer LEIBBRAND uit TILBURG, keurig in orde.

BOXTEL, 29 Mei 1932.

G. HENDRIKS

UIT DE AFDELINGEN.

RAPORTO

pri Esperanto-propaganda kunveno en VENLO.

Merkredon la 20an de Aprilo vespere je la 8a okazis bone sukcesinta propagandkunveno en la feste ornamita salono de hotelo Jansen-de Beer.

La porstudenta Esperanto-klubo „Malgranda sed kuraĝa” estis organizinta la vesperon. Per sciigoj en la loka gazeto kaj per dissenditaj kunvokiloj estis invititaj ĉiuj interesiĝantoj. Malgraŭ tio nur ĉeestis pr. 30 personoj, inter kiuj unu deputito de „Ĥho de Kuiklando”.

Sro Manders, kiu prezidis la kunvenon, bonvenigis en sia malferma parolado ĉiujn ĉeestantojn kaj speciale sinjorojn Jacobs kaj Leerdam, kiuj jam antaŭ 20 jaroj estis membroj de la tiama Esperantoklubo en Venlo. Post tio li bonvenigis la eminentan prezidanton de l'Nimega Esperantoklubo Sro Van Weerhorst, kiu bonvolis veni al Venlo por paroladi pri Esperanto. La parolado de Sro Van Weerhorst, kiu nun sekvis, tenis streĉita dum pli ol unu horo la tutan aŭdantaron. La parolanto skizis al ni la grandajn profitojn de Esperanto. Ke ĉiuj aŭskultantoj estis tre kontentaj tion pruvis la longedaŭran aplaŭdodon, sed pli ankoraŭ la fakton, ke ĉiuj senescepte sin enskribigis kiel membrojn de la nove fondota kotolika klubo. Post kantado de kelkaj Esperantaj kantoj sekvis demonstracio de la loka reprezentanto de „Linguaphone”, kiu aŭdigis kelkajn Esperantalecionojn sur gramafondiskoj. Nun la prezidanto sciigis ke li ĵus ricevis mallongan sciigon de la eksprezidanto de la iama Esperantoklubo de Venlo, Sro P. de Sévaux, ke li pro sia alta aĝo ne povas ĉeesti, sed deziras multan sukceson al la organizintoj de la kunveno. Kun aplaŭdo la ĉeestantoj aprobis la proponon prezenti la honoran prezidantecon al Sro P. de Sévaux. Post tio estis elektata la kluba registaro, kiu formiĝis jene: Prez. Sro Manders, Vic-Prez. Sro Jacobs, Sekretariino Fino Spits, kasisto Sro Op 't Roodt, 2a sekr. Sro Kuypers.

La nova klubo kunvenos ĉiusemajne kaj ankaŭ komenciĝos kurso. Pri nomo de l'klubo, kotizo ktp decidis la sekvanta kunveno. Restas ankoraŭ parolo de danko al Sro Van Weerhorst, al kiu ni plejgrandparte dankas la sukceson kaj al la Centra Katolika Esperanto Librejo, kiu ebligis al ni fari ekspozicion de Esperantistajoj.

W. MANDERS.

VERSLAG VAN DE REGIONTAGO,
gehouden op Zondag 1 Mei l.l. te Den Haag.

Omstreeks 3 uur kwamen de deelnemers bijeen in de Bovenzaal van Café „Zomerzorg”. Er waren vertegenwoordigd de afdelingen: Den Haag, Leiden, Roelofarendsveen en Haarlem in totaal een 60 tal Esperantisten. Ongeveer 4 uur vertrokken allen naar Scheveningen, alwaar een wandeling plaats had langs de boulevard en op de Wandelpier. Om 6 uur waren allen terug in „Zomerzorg” waar de tafel gedekt stond en allen zich met een maaltijd verkwikten. Om 7 uur begon de avondbijeenkomst met de Opening door de Haagse Voorzitter en het zingen van HIMNO KATOLIKA. Daarna had een korte huishoudelijke vergadering plaats geleid door de KREK-Voorzitter, die ook de verdere avond de leiding had. De Esperantolezing gehouden door de Hr. P. Juffermans en de Epitafiof door de Hr. P. M. Brouwer werden afgewisseld door gezamenlijk zingen van Esperantoliederen. Veel sukses hadden de dames Ali Reyer en Corry Vogels met hun pianospel en zang. Een dankbaar applaus en rozen beloonden de belangeloze medewerking van deze dames. Tot 10 uur werd de avond verder gevuld met humoristische stukjes gedeklammeerd door de Hr. v. d. Meyden uit Leiden. Daarna werd gesloten met het zingen van NI KATOLIKOJ.

De Sekretaris van K.R.E.K.

UIT DE ESPERANTOBEWEGING.

ESPERANTO PERSDIENST.

De maanden Januari, Februari en Maart hebben ons de volgende hoeveelheden berichten opgeleverd: Januari 49 bladen met 87 berichten; Februari 28 bladen met 42 berichten; Maart 32 bladen met 50 berichten. Totaal in het eerste kwartaal 1932, 179 berichten.

Behalve de gebruikelijke propaganda-artikelen zijn vele berichten afkomstig van de afdelingen der verschillende Nederlandsche verenigingen. Ook is een groot deel gewijd aan de conferenties welke te Arnhem in het Esperanto Domo gehouden zijn. Voorts nog wat boekbesprekingen en cursus-nieuws.

Artikelen die een afzonderlijke bespreking behoeven, ontvingen we niet. Het verenigingsnieuws getuigt van een opgewekt Esperanto leven.

Voor den Persdienst
E. DE WOLF.

WAAR ESPERANTO DIENST BEWIJST.

Gelezen in Romen's Aankondiger van 20 April 1932, Orgaan van de Apol. Ver. Petr. Canisius en Geert Groote Genootschap.

APOLOGETISCHE LECTUUR IN ESPERANTO.

Reeds eenige malen werd in een internationaal Esperantistenblad een advertentie geplaatst over het gratis verstrekken van inlichtingen over de leer en de gebruiken der Katholieke Kerk. Hierop kwamen vele aanvragen binnen, speciaal uit Scandinavië, Rusland en Duitschland.

Wie onzer lezers wenscht iets bij te dragen voor het vertalen en verzenden van gratis lectuur in Esperanto? Tot nu toe werd van tijd tot tijd gezonden het mooie boekje van Pater Hagen S.J.: Waar is de Kerk van Christus?

We wenschen nog meer in het Esperanto vertaald te zien, speciaal ook over God. Openbaring, Christus, H. Schrift, Kerk, Paus, Sacramenten, de Heiligen en de Liturgie.

Giften kunnen worden gezonden naar: „Petrus Canisius” Rijsenburg, giro 116478, met vermelding: „Esperanto-lectuur”.

H. Th. METS, Secr. A.V.P.C.

NoSoBe.

La kvinan de majo okazis la jarkunveno de Nosobe. Ĉeestis 24 gemembroj. Kore la prezidanto Sro R. Esraels bonvenigis la ĉeestantojn. Kun ĝojo li konstatis, ke malgraŭ la malbonegaj ekonomiaj cirkonstancoj, per kiuj multaj de niaj samsortanoj ege estas trafataj, nia blindulesperantista movado floras. La nombro de niaj anoj kreskis de 52 ĝis 64, ankaŭ aliĝis kelkaj donacantoj. La nombro da abonoj je esperanta ligilo kaj aliaj esperantaj gazetoj por blinduloj pligrandiĝis. El la financa raporto evidentiĝis, ke nia havas favoran saldon de 24 guldenoj. La vortara komitato konsilis, presigi la vortaron de Schidlof. Por tio ni tamen bezonas proksimume 1500 guldenojn plus 50 guldenojn por la eldonanto, ĉar li ne volas senpage doni al ni la rajton por eldoni la vortaron en blindulskribo. La komitato faros sian eblon kolekti la monon inter niaj samsortanoj kaj aliaj interesigantoj, tamen ĝi ankaŭ esperas, ke niaj vidantaj samideanoj ne rifuzu sian helpon, se tio estos necesa. Dum la festkunveno faris paŝtro. Ĉe sian paroladon. Li komencis diri, ke estas nur escepto, kiam li konsentas paroladi, ĉar li ĉiam estas ege okupita, sed li ne volis rifuzi tion al NoSoBe, ĉar la blindulmovado tre interas lin. Per kelkaj simpatiaj vortoj li rakontis, ke estis ĝuste blinda fraŭlino, kiu vekis ĉe li la intereson pri esperanto kaj pro tio li ĉiam restas danka. Plue kelkaj geanoj deklamis belajn esperantajn poemojn kaj fraŭlino Beijer kantis per sia rava voĉo kelkajn belegajn kantojn por ni.

Oosterbeek,

I. A. DE VOS.

En „La Juna Batalanto” ni legis artikolon, kiun ni permesis al ni represigi ĉi tie.

Al Memoro je Kardinalo Dro Friedrich Gustav Piffel de Wien.

La 21 aprilo 1932 grava perdo trafis la katolikojn de Vieno kaj la tuta Aŭstrujo. Ilia kara eklezia gvidanto kaj ĉefpastro D-ro Piffel, ĉefepiskopo de Wien de post 1913, kardinalo de post 1915, estas forvokita el tiu ĉi mondo en la 68a jaro de sia agadplena, ĉiam laborriĉega vivo. Profunde funebras pri lia morto tute speciale la katolika Esperantistaro, kiu nun perdis grandan amikon, altan protektantan. Liaj fortkonvinkaj vortoj „Esperanto estas taŭga ilo por defendi la katolikan kredon” ofte efike helpis en la batalado por Esperanto kontraŭ bedaŭrindaj antaŭjuĝemo kaj nekomprenemo en katolikaj rondoj. Li ĉe ĉiuj okazoj montris sian grandan intereson, emon kaj fervoron por Esperanto kaj la katolika Esperanto-movado. Li tion speciale publike montris okaze de la IXa Internacia Katolika Esperanto-Kongreso en la jaro 1924 en Wien, kies solenan malferman kunvenon li persone ĉeestis (certe neoftaĵo ĉe katolikaj Esperanto-kongresoj) kaj alte honoris per parolado, kiu estis esprimo de sincera konfeso por Esperanto kaj ĝia apliko inter la katolikaro. Jen la traduko de la laŭvorta germanlingva parolado:

„Tre estimataj kongresanoj!

Tre estimataj gesinjoroj!

Akceptu mian koran dankon pro viaj alablaj vortoj de salutado. Ne estas necese, ke mi certigu vin, ke mi volonte estas veninta al la unua kunsido de via kongreso, ĉar mi scias rekoni kaj ŝati alte la valoron de la mondlingvo Esperanto. Mi faris tion precipe, konsiderante niajn cirkonstancojn nunajn. Ni vivas en tempo, kiu havas la taskon transpontigi, kunligi, krei atmosferon de konfido inter la popoloj. De la konfido al la amo estas nur unu paŝo, kaj tiun-ĉi aferon de amo efektiviĝi estas antaŭ ĉio la devo de la katolikoj de la tuta terĝlobo, de tiuj katolikoj, kiuj jam pro tio estas destinitaj por la granda tasko de paco ĉar unu kredo, unu ofero kaj unu ĉefestro ilin kunligas plej intime. En neniu alia kredo la ĝermo de la unueco tiel elbrilas el la kronjuvelaro de Kristo, kiel en la katolika Eklezio. Al ĉi-tiu unueco venu ankoraŭ la rubanto de unuiga interrilata lingvo. Ĉar ĉiu respektas kaj honoras sian gepatran lingvon. Sed ni bezonas en la nuna tempo interrilatan, interligan lingvon, kaj tia estas Esperanto.

Tre estimataj kongresanoj! Mi venis antaŭ ne longe de la Eŭkaristia Kongreso de Amsterdam. Tie oni uzis grandan, novan, modernan interkomprenigilon, la t. n. laŭparolilon, kiu ebligis, ke paroladoj tute mallaŭtaj estis komprenataj ekzakte kaj klare en la tuta Stadio, kaj la apliko de la „Radio” eĉ ebligis, ke la rosarion, preĝatan

dum la procesio en la Stadio oni kunpreĝis eĉ en malproksimaj partoj de la lando. Kial mi tion mencias? Ĉar mi tiam pensis, ke per naturaj rimedoj nun la efiko de la pentekosta miraklo povus realiĝi se dum ĉiuj niaj internaciaj kongresoj oni nur uzus Esperanton. Nun la grandega Amsterdama kongreso montris sian intenciecon per la diverseco de la lingvoj. Per Esperanto tamen la paroladoj ne nur estus ĉie aŭditaj, sed ankaŭ komprenitaj.

En tiu sento mi salutas vian kongreson, deziras al ĝi veran sukceson, kaj donas al vi mian benon."

Kaj ĉiam denove li akcelis la al vi valoran aferon. Li i. a. konsentis eniron en la honoran komitaton de la *Internacia Esperanto-Muzeo*, kiun li ankaŭ pasintjare ankoraŭ persone vizitis kaj tre atenteme rigardis; ja ankoraŭ 2 semajnoj antaŭ lia morto li estis akceptinta pastron. Ĉe kaj prezentinta sian viglan intereson.

Estas efektiva devo por ni katolikaj Esperantistoj, memori la karan mortinton preĝe kaj pense, sed ankaŭ speciale per ĉiam fervora agado por nia afero, ne forgesante sed utiligante liajn varmajn, ĉiam vivantajn vortojn kaj farojn por Esperanto kaj ties servigo al la idealoj de nia sankta religio, kiuj nuntempe pli ol iam ajn devas instigi nin, labori por krei atmosferon de amo kaj paco en la mondo laŭ la vera regno de Dio.

Walter MUDRAK, Wien.

EXAMEN-PREMIES VOOR KINDEREN.

Wellicht is het den lezer bekend, dat sinds eenige jaren een Haagsch belangstellende, die echter volstrekt onbekend wenschte te blijven, een aantal premies, elk van f 10,—, beschikbaar stelt voor kinderen, die slagen in het Esperanto-examen A, en niet ouder zijn dan 15 jaar; op den examendag mag men nog juist jarig zijn om voor de premie in aanmerking te komen. Zoo mogelijk worden de premies in goud uitgekeerd, doch in 1931 was dat al niet met alle mogelijk, omdat goud haast niet meer is te krijgen. Ieder jaar zijn er 12 premies beschikbaar. In 1929 waren er 10 gelukkigen, en de beide overige zijn toen gegeven aan 2 hunner, die naar het oordeel der examencommissie het vloeiendst Esperanto konden spreken, als extra-premie dus.

In 1930 waren er slechts 9 kinderen; de 3 overblijvende premies zijn toen niet uitgekeerd. In 1931 zijn 23 kinderen geslaagd, en om geen hunner teleur te stellen, heeft de prijschenker toen de ontbrekende 11 premies erbij gelegd, doch dit doet hij in het vervolg niet meer. Hij houdt zich dus aan 12 premies, elk van f. 10,— en niet meer. Mochten er meer dan 12 gelukkige kinderen zijn, dan krijgen de jongsten van hen de premies, dus niet de knapsten, maar de jongsten. Hieruit volgt van zelf, dat de uitkeering eerst na afloop van alle examens kan plaats hebben. Nadere inlichtingen verstrekt Ir. M. F. ONNEN, te DEN HAAG, Nachtegaallaan 6.

XXIVa UNIVERSALA KONGRESO

de Esperanto en Parizo. 30a de Julio — 6a de Aŭgusto 1932a.

KARAVANOJ EL NEDERLANDO

Ĝiuj kongresontoj povos partopreni al la karavanoj aranĝataj de la ĉefdelegito de U.E.A. en la Nederlanda Teritorio.

La vagonara karavano foriros el ROTTERDAM la 30an de JULIO, matene je la 9a horo. Por tiuj kiuj ne povos esti en R-dam tiel frue, mi klopodos aranĝi duan karavanon kiu foriros proks. je la 2a posttagmeze, sed tiu karavano NE povos ĉeesti la interkonatigan vesperon en Parizo.

La aeroplano foriros posttagmeze proks. je la 2a horo de WAALHAVEN, R-dam.

La vagonara karavano kostas; 1a klaso f. 31,—, 2a klaso f. 23,— kaj la 3a klaso f. 16,— enkalkulite la transportadon de la stacidomo al la hoteloj en Parizo. Precipe por tiuj kiuj ne parolas la francan lingvon tio estas tre grava.

La vojaĝo per aeroplano kostas f. 72,— iren kaj reen. Se oni tamen preferas fari la reenvojaĝon per vagonaro, tiam vi ricevos la duonan vojaĝsumon ĉe reveno en R-dam, aŭ estas sendata de la ĉefdelegito de U.E.A.

La vojaĝsumo devos esti pagita la 1 an de Julio per poŝtĉekkonto 116863, poste mi NE povos garantii lokon en la karavano, ĉar la vagonaroj estas dum tiu tempo plenplenaj.

RABATO je la francaj kaj Belgaj fervojoj!!!!

Por akiri tiun rabaton estas necese, ke ĉiuj partoprenontoj sendu al mi la rabatbiletojn, kiujn ili ricevos el Parizo. Pri Belgujo mi zorgos, se vi nur indiku vian kongresnumeron. NE forgesu tion fari. Vi ricevos la bileton per rekomendita letero.

FESTO EN ROTTERDAM

La ĉefdelegito de U.E.A. aranĝos festvesperon en ROTTERDAM, la 29an de Julio, kaj ni petas al vi ĉiuj partopreni por interkonatigi kun la kunvojaĝontoj.

La festo okazos vespere je la 8a horo en Hotelo Coomans, Korte hoofdsteeg Rotterdam. Vi simple plenigu al aldonitan slipon kaj tuj resendu ĝin.

La Rotterdama Esperantistaro ĝoje akceptos vin, kaj faros sian eblon por doni al vi agrablan vesperon antaŭ la foriro al la internacia manifestacio.

La kotizon por la kongreso vi povos pagi per poŝtĉekkonto 116863 de la Teritorio, la dokumentojn vi ricevos rekte el Parizo sumo f. 12,75 en kiu f. 0,25 komprenite por afranko, transsendo de kotizo, de aliĝiloj de mi haveblaj post peto.

Kunlaborantoj en la karavan-aranĝo estas: F-inoj G. Pentermann, Nelly Kok, T. S. Koops kaj S-ro K. Roggeveen, ĉiuj Membroj de U.E.A. en ROTTERDAM.

Aliĝu kiel eble plej baldaŭ, ĉar la kongresa komitato ĉion aranĝas laŭ la nombro de envenantaj aliĝiloj.

Detalojn de la Kongreso kaj karavanoj mi komunikos per Radio Huizen, Katholieke Radio Omroep, Sabaton la 7an de Majo kaj plue dusemajne! Vidu la Radio-programojn de la K.R.O., sub „Persberichten”. Pliajn detalajn per cirkulero sekvos ĝustatempe.

Fidele via

JAKOB TELLING,
Ĉefdelegito de U.E.A. en la
Nederlanda Teritorio.

Bellevoijsstraat 36, ROTTERDAM.

EŬKARISTIA KONGRESO EN DUBLIN (IRLANDO) 22-26 JUNIO.

La Irlanda Ligo de Katolikaj Esperantistoj intencas okazigi Esperantistan kunvenon okaze de la Eŭkaristia Kongreso en Dublin, Antaŭe ĝi bezonas scii kiom da Esperantistoj eksterlandaj partoprenos. Tiuj, kiuj intencas iri al Dublin anoncu sin ĉe jenan adreson: I.L.K.E. 1 Wellington Quay, Dublin C 4.

LABORISTA ESPERANTISTO.

Het orgaan van de federatie van Arbeiders Esperantisten in het gebied der Nederlandse Taal, verscheen op 1 Mei j.l. met een speciaal nummer opgedragen „Al niaj samklasanoj ĉiulandaj”.

In dat nummer vinden we een portret van Dro Zamenhoff met een aan hem gewijd artikelje. Verder verschillende uitspraken van voormannen in Nederland o.a. Is. Goudsmit, Henri Polak, W. Drees, over Esperanto als prakties middel voor internationaal verkeer. Van buitenlandse makers lezen we de 1 Mei groeten, vertaald in het Nederlands. Er komen stemmen uit: Duitsland, Polen, Oostenrijk, Spanje, Frankrijk, België, Zweden.

Voorwaar een schitterend geslaagd propagandanummer, waarmee wij de Redaksie van harte kunnen gelukwensen en waaruit wij Katholieken nog wel wat kunnen leren. Hier wordt verricht „peresperanta” propaganda-arbeid. Wie nog niet geloven kan dat Esperanto doelbewust en daadwerkelijk gebruikt wordt, zal hier overtuigd worden.

ESPERANTO-BOEKEN VOOR BLINDEN.

Waarde Lezer of Lezeres, misschien weet U het reeds, misschien ook niet, maar een feit is het, dat er onder de blinden groot interesse bestaat voor de Esperanto-taal en dat zij er al veelvuldig gebruik van maken voor hun internationale gedachtenwisseling.

Vindt de ziende, die Esperanto beoefend en in zich zelf cultiveeren wil, reeds overvloedig lectuur in deze wereldtaal, de blinden zijn daarvan nog maar al te zeer verstoken. Oorzaak is, dat er te weinig deskundige personen zich bezighouden met het overzetten van Esperanto-boeken in het puntenschrift der blinden. Daarom doe ik, ter wille onzer Nederlandsche blinden, te dezer plaatse een beroep op al degenen, die met het copiëeren van boeken in blindenschrift vertrouwd zijn of vertrouwd willen worden en tevens de Esperantotaal min of meer machtig zijn, om zich met ondergeteekende in verbinding te stellen, ten einde mede te werken aan ons liefdadig doel, n.l. lectuur te verschaffen aan blinden, i.e. aan Esperanto-beoefende blinden.

Wel bezit onze groote algemeene blindenbibliotheek, die gratis aan alle blinden van Nederland braille-boeken ter lezing verzendt, reeds eenige werken in Esperanto, maar toch niet half genoeg om aan de veelvuldige aanvragen der blinden te voldoen.

Och, als allen, die over een vaardige hand, behoorlijke ontwikkeling en genoegzaam vrijen tijd beschikken, eens wisten, welk een weldaad ze door het „brailleeren” van boeken aan de blinden kunnen bewijzen, me dunkt, er zou geen dag voorbijgaan, of ondergeteekende ontving één of meer aanvragen om inlichtingen en het benodigde materiaal.

Geachte Esperantisten, denkt hier eens over na!

FRATER JOSEPH

Directeur der Algemeene Blindenbibliotheek,
Instituut „Sint Henricus”, Grave.

INTERNACIA ESPERANTO-MUZEO.

En ĉi tiu impona konstruaĵo, la iama imperiestra kastelo, ĉe la plej granda placo de la metropolo, „INTERNACIA ESPERANTO-MUZEO” trovis sian definitan hejmon por eternaj tempoj. Kontrakto kun la Aŭstria Ministerio por Instruaferoj garantias tion. Ĝi estas aligita kiel „Speciala kolekto” al la fama Nacia Biblioteko Aŭstria. La Aŭstria ŝtato oferis 9000 sviz. fr. por la instalo. La kastelad-ministracio elegante meblumis la gandan ejon. Jam ĉe la solena inaŭguro de IEMW la 1an de aŭgusto 1929 ties protektoro, la prezidanto de la Aŭstria respubliko, esprimis la deziron, ke la Muzeo iĝu „Mekka” de la esperantistoj. De tiam ĉiutage alvenas en pakajoj, eĉ kestoĵ, riĉa materialo el ĉiuj kontinentoj. Alvenis ankaŭ al Paris la kompleta E-heredaĵo de prof. Th. Gart, prezidinto de Lingva Akademio. Pli ol 5000 libroj, broŝuroj ktp prksm. 150 aperadantaj gazetoj estas jam je dispono de la esperantistoj kaj ankaŭ atendas vin. Ee Wien la unua vojo de la alilandaj samideanoj estas ĉiam al IEMW.

Longjara ideala celo de la esperantistaro do en tiu Muzeo estas realigita. Ĉiu per si mem komprenos la gravan rolon de tia unika literaturcentro ne nur por la E-movado mem, sed ankaŭ por la respekto publika al la mondheplingva evoluo.

Malgraŭ la jam kolektitaj trezoraĵoj oni tamen ĉiam denove devas akcenti, ke la Muzeo povas perfekte plenumi sian taskon nur, se studemuloj trovas tie nepre ĉion, kion oni rajtas atendi en tia kolekto. Tio signifas praktike, ke ĉiu aldonajo, kie kaj kiam ajn ĝi aperis, trovu sian vojon al ni en almenaŭ unu ekzemplero.

Ni ne bezonas plendi ĝis nun pro manko da intereso. Bonvolo por nia afero troviĝis en ĉiuj landoj. Sed por kompletigi ni insiste petas, ke jena materialo estu afable sendota de la helpemuloj — kaj ĉiu samideano estu tia! —: Ĉiuj eldonoj de libroj, broŝuroj, gvidlibroj, statutoj, manuskriptoj (ĉe ni bindotaj kaj enkatalogigotaj!) foirpresajoj, kongresajoj internaciaj kaj landaj (libroj, afiŝoj, teatraj afiŝoj, koncertprogramoj, fotoj, insignoj ktp.), leteroj kaj portretoj de eminentuloj, fotoj de grupoj ktp., afiŝoj, varbfolietoj, menulistoj, kalendaroj, ludajoj, E-gazetoj (ankaŭ unuopaj), unuopaj n-roj de neesperantistaj gazetoj pri E.

Krome ni bezonas la detalan kopion (en 3 ekzempleroj! de ĉiuj oficialaj dokumentoj kaj dekretoj, kiuj temas pri E, en la originala lingvo kaj E-traduko.

Ni kolektas ankaŭ la materialon pri ĉiuj sistemoj mondlingvaj: Volapük, Ido, Novial, Occidental, Anglic ktp.

Pri ĉiu donacita materialo vi ricevos oficialan dankleteron de Nationalbibliothek en Wien kun kvitanco.

Volonte ni akceptos el ĉiuj landoj raportetojn koncerne la historion kaj la nunan staton de la tiea movado.

Multan laboron, multajn elspezojn por oficistoj, sendkostoj, presajoj, afranko ktp. postulas la Muzeo, por ke ĝi povu plene efektiviĝi la postulojn al ĝi faratajn. Se ni ne volas rezigni pri multo kaj tiel malplivalorigi nian institucion, restas nur pagi oficistojn, kiuj faras la grandan laboron.

GARANTIA KAPITALO, de kiu nur la rentumprocentoj estos uzataj, certigu la necesan funkciadon de la Muzeo. La Kapitalo estas administrata de kvinmembra komitata de nedependaj respektindaj homoj kaj jam akceptis: Prezidanto de ICK John Merchant kaj sekcia ĉefo de la Aŭstria Kancelierejo d-ro Franz Uebelhör. Eĉ la plej malgranda sumo estos danke akceptata. La mondonacojn ni publikigos en Aŭstria Esperantisto.

Ĉiu samideano, ĉiuj organizoj, grupoj, societoj ktp. aniĝu al IEMW! 500 el pli ol 30 landoj jam agis tiel.

En IEMW ekzistas nur du kategorioj da membrecoj:

- a. Dumviva por la samideanoj.
- b. Dekjara por organizoj, grupoj, societoj ktp.

Kotizo unufoja: por Aŭstrio aŭ. \$ 15.—, por alilandaro sviz.
fr. 12.50 aŭ egalvaloro (ev. pagota en 3 partpagoj).

La membroj ricevos rekompense:

1. membrokarton,
2. la numeron de Aŭstria Esperantisto, en kiu estas publikigita la aliĝo,
3. tri div. fotografajojn pri la novaperintajn,
4. kvar. div. gvidoliojn kaj ĉiujare la novaperintajn,
5. fine de 1932 Adresaron pri Honora kaj Kuratora Komitatoj, ĉiuj membroj, grupoj ktp., kiuj aliĝis,
6. en la sekvontaj jaroj Aldonojn al Adresaro (novaliĝintoj, adreŝanĝoj),
7. bele ilustritan 64 paĝan gvidlibron de Wien.
8. por ĉiu novvarbita membro Esp.-libron.

Neniu organizo, grupo ktp. manku en nia Adresaro!

Instigu vian nacian gazeton je publikigo!

Donacu por Garantia Kapitalo!

Sendu materialon por IEMW!

Nepre respondu kaj uzu por nia kolekto vidajkarton kun poŝtmarko bildflanke!

Je demandoj aldonu respondkuponon!

Por „Internacia Esperanto-Muzeo en Wien”
Registara konsilanto Hugo Steiner,
Prezidanto kaj fondinto.

NIEUWE AFDEELING VENLO.

75. S=ro J. Berghs, Hoofdonderwijzer, Arcen a/d Maas (L).
76. F=ino M. v. d. Broek, Parade 16, Venlo.
77. S=ro F. Derks, Goltiusstraat, Venlo.
78. S=ro A. v. d. Ecker, Hentzstraat 18, Venlo.
79. S=ro L. Flenz, Peperstraat, Venlo.
80. S=ro W. Hazenbos, Helbeek 32, Venlo.
81. S=ro H. C. J. Hendrix, Sloterbeekstraat 32, Venlo.
82. S=ro Th. Holthuis, Stationstraat, Blerik.
83. S=ro J. W. Jacobs, Tegelscheweg 83, Venlo.
84. S=ro L. Kuster, Kleine Beekstraat 21, Venlo.
85. S=ro M. Kuypers. Straelscheweg 175, Venlo.
86. S=ro de Lang=Evertsen, Gemeente=secretaris, Arcen a/d Maas.
87. S=ro P. v. Leerdam, Stalberg, Venlo.
88. S=ro W. Manders, Sinselveldstraat 17, Venlo.
89. F=ino E. Muysers, Stalbergweg 34, Venlo.
90. S=ro H. Marinus, Maaskade 30, Venlo.
91. F=ino L. Meens, Tegelscheweg 4, Venlo.
92. F=ino E. van Meegeren, Herungerweg 180, Venlo.
93. S=ro M. van Meegeren, Herungerweg 180, Venlo.

94. S=ro van Ool, Sinselveldstraat 53, Venlo.
 95. S=ro Ch. Op 't Roodt, Puteanusstraat 54, Venlo.
 96. S=ro H. Peeters, Nieuwstraat 43, Blerik.
 97. S=ro F. Schlooz, Peperstraat 42, Venlo.
 98. S=ro A. Scholtze, Spoorstraat, Blerik.
 99. S=ro Ch. Schraven, Tegelscheweg 43, Venlo.
 100. S=ro P. de Séveaux, Veldenscheweg, Venlo.
 101. F=ino Sneeboer, Mariastraat 23, Venlo.
 102. S=ro van Soest, Linksforterweg, Arcen a/d Maas.
 F=ino E. M. F. Spits, Antoniuslaan 63, Blerik.
 S=ro J. Staals, Baarlo (L).
 103. S=ro J. Verhagen, Moerdijkstraat 27, Venlo.
 104. F=ino Vermeulen, Roermondschestr. 33, Venlo.
 105. S=ro de Wilde, Wilhelminastraat 11, Venlo.
 106. F=ino Welp, Oostsingel 30, Venlo.

Nieuwe Leden

107. S=ro J. Delfgaauw, D. v. Somerenstr., R.K. Gezellenh. Eindhoven
 108. S=ro P. de Caluwé, Lernejestro, Hoofdplaat (Z), Z. Vlaand.
 109. S=ro Joh. de Brouwer, Schelpenkade 46, Leiden.
 110. F=ino F. Luyken, Brugstraat 12, 's=Hertogenbosch.
 111. S=ro H. Korting, Directeur Ned. Middenstandsbank
 Willemstraat 39, Eindhoven.
 112. S=ro A. H. B. Lapoutre, Prof., Van Brakelstr. 17bis, Utrecht.
 113. F=ino J. G. van Rooy, Instruistino, Nuenen (bij Eindhoven).
 114. F=ino B. H. van Rooy, Instruistino, Nuenen (bij Eindhoven).
 115. S=ro P. L. Timmermans, Telegrafisto, St. Paulusstraat 14,
 Sittard.
 116. F=ino E. Hopman, Adrianastraat 12, IJmuiden.
 117. S=ro Jan Verdijk=Mazenburg, Rollandschestr. 1, Boxmeer.
 118. S=ro F. Hoppenbrouwers, Eindhovenscheweg, Valkenswaard.
 119. S=ro L. P. M. Meys, Lage Kanaaldijk 21, Maastricht.
 120. S=ro Th. A. Spoor, Pastoor van Ars=plein 35, Eindhoven.
 121. S=ro P. B. van Rumund, Hoogstraat 221, Eindhoven.
 122. F=ino M. Wingbermuhl, Ten Katelaan 10, Hilversum.
 123. S=ro H. D. van Calsteren, Newtonstraat 363, 's=Gravenhage.
 124. S=ro R. van Elburg, Vogelenzang 6, Alkmaar.
 125. S=ino M. Willemsen=van Schayk, B. 18, Gemert.
 126. F=ino H. Haffmans, Instruistino, Broekhuizenvoort.
 127. F=ino Van der Heyden, Hemelrijken 85b, Eindhoven.
 128. F=ino Kluitmans, Den Horst D. 2, St. Oedenrode.
 129. S=ro K. A. Tukker, Beemsterstraat 21, Amsterdam. (N)
 130. S=ro G. Hagenaars, Olympiakade 22III, Amsterdam. (Z)
 131. S=ro K. J. Vernooij, 1e J. v. Campenstraat 25h, A'dam. (Z)
 132. S=ro G. Brüning, Reinier Claeszenstraat 5, Amsterdam. (W)
 133. S=ro R. Boode, Laurierstraat 27h, Amsterdam. (C)
 124. F=ino M. Kunne, Instruistino, Wilhelminastraat 11, Weert.